

С. Походня

ЩО СТРИМУЄ ЗАСТОСУВАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ МОВАМ

Проведене дослідження є спробою теоретичного аналізу зовнішніх (притаманних системі освіти в Україні) та внутрішніх (спричинених самою комунікативною теорією) факторів, що призвели до невдач у впровадженні комунікативного навчання англійській мові на різних рівнях освітньої ієрархії. Аналіз проведено з урахуванням світової історичної перспективи у розвитку методики викладання мови, зокрема такого впливового її напрямку як аудіолінгвізм. Усвідомлення безпосереднього зв'язку теоретичних лінгвістичних моделей з практикою викладання мови дає змогу не лише прослідкувати процес заміни одних моделей іншими, але й запропонувати шляхи можливого синтезу моделей у педагогічній практиці.

О. Яковлева

(Кам'янець-Подільський державний
педагогічний інститут, Україна)

ПРО ЕФЕКТИВНІСТЬ КОМУНІКАТИВНИХ ВПРАВ, СПРЯМОВАНИХ НА ЗАКРІПЛЕННЯ ГРАМАТИЧНИХ НАВИЧОК ТА ВМІНЬ

Грамматика - організуюча основа мовлення. Вивчення шляхів формування граматичних навичок та вмінь є актуальною проблемою у методиці викладання іноземних мов. Формально-традиційний підхід передбачає розвиток необхідних навичок та вмінь у послідовності від заучування готових зразків до ситуативної бесіди через виконання ряду вправ. Головна мета цих вправ - виконання певного формально-граматичного завдання (імітація зразка, трансформаційні, підстановчі операції, переклад тощо). Але процес спілкування іноземною мовою не може бути зведений лише до простого засвоєння мовленнєвих дій, позбавлених внутрішньої мотивації. Розвиток мовлення здійснюється через поступове удосконалення способу міжособистих відносин. Універсальною формою спілкування виступає ситуація. При моделюванні навчального процесу потрібно враховувати як об'єктивні, так і суб'єктивні ознаки ситуації спілкування. Грамматичні вправи, побудовані на принципах комунікативного підходу, повинні відповідати певним

вимогам: наявності мовленнєвої установки мовця; ситуативності; спрямованості уваги на мету та зміст висловлювання, а не на форму; комунікативної цінності фраз, тощо. Залежно від активної / пасивної участі тих, хто вивчає іноземну мову, у розмові, вправи поділяються на два типи:

I. П е р е д м о в л е н н є в і (рецептивні). Вони ілюструють вживання конкретної граматичної форми у контексті умовно заданої ситуації.

II. У м о в н о - м о в л е н н є в і. Вони можуть виконуватись на кількох рівнях:

- 1) окремого висловлювання - речення;
- 2) сумісних (двох і більше) висловлювань. У таких вправах можуть поєднуватись оціночні та предметно-логічні твердження;
- 3) тематично взаємозв'язаних висловлювань - мікротекстів, де активізація засвоєних граматичних структур чітко не вказана і залежить тільки від завдань спілкування, які необхідно вирішити. У цих вправах можуть використовуватися різні мовленнєві установки: повідомлення, пояснення, поради, підтвердження, спростування, коректування, обіцянки, вибору, оцінки, відстоювання своєї думки, переконання тощо. Вони оптимально наближені до природних умов спілкування і тому найбільш ефективні у навчальному процесі.

O. Yakovleva

ON THE EFFICIENCY OF COMMUNICATION EXERCISES AIMED AT GRAMMAR SKILLS CONSOLIDATION

The given paper deals with the problems of formation and assimilation of grammar habits in the process of communication. The traditional grammar-translation approach presupposes assimilation of grammar habits in succession from pattern exercises to situational conversation. But communication cannot be reduced only to formation of non-motivated language skills. Grammar speech exercises, built on the principles of the communicative approach, should be drawn to certain aims. Communication exercises fall into receptive and speech proper exercises. The latter may be performed on the level of a sentence-utterance, a suprasentential unit and on the level of a text. The textual level is the most effective one, where different types of motivation can be applied.